

Asia: VN/32496/2021

Lausuntopyyntö: arviomuistio yrityskauppojen ilmoituskynnyksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Asia: Lausunto yrityskauppojen ilmoituskynnyksen muuttamista koskevasta arviomuistiosta

Viite: Lausuntopyyntö 21.1.2022 VN/32496/2021

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt markkinaoikeudelta lausuntoa yllä mainitusta arviomuistiosta.

Markkinaoikeus esittää kunnioittaen lausuntonaan seuraavan.

Lausuntopyynnössä todetun mukaisesti työ- ja elinkeinoministeriö on arvioimassa kilpailulain 22 §:n mukaista yrityskauppojen ilmoituskynnyksen muutostarvetta ja mahdollisen muutoksen sisältöä.

Arviomuistiossa on käsitelty mahdollisina edellä mainittuun liittyvinä toteuttamisvaihtoina liikevaihtokynnyksen alentamista sekä niin sanotun otto-oikeuden toteuttamista.

Lausuntopyynnössä lausunnonantajia on pyydetty kiinnittämään huomiota arviomuistiossa viitatussa Kilpailu- ja kuluttajaviraston (jäljempänä myös KKV) selvityksessä esitettyyn ehdotukseen sekä muihin mahdollisiin muun ohella arviomuistion toteuttamisvaihtoehtoihin käsiteltyihin

vaihtoehtoihin kuten esimerkiksi otto-oikeuden käytön reunaehtoihin. Vaikutusten osalta lausunnonantajia on pyydetty ottamaan kantaa arviomuistion vaikutusarvioihin sekä mahdollisesti toimittamaan lisätietoa ja -arvioita vaikutusarvion täydentämiseksi tai muokkaamiseksi.

Markkinaoikeus toteaa, että kysymykset siitä, tuleeko yrityskauppojen ilmoituskynnystä muuttaa vai ei, sekä siitä, miten mahdollinen muutos tulisi toteuttaa, ovat luonteeltaan sellaisia, joihin markkinaoikeuden puolueettomana ja riippumattomana tuomioistuimena ei ole syytä lähteä ottamaan kantaa.

Otto-oikeutta koskevan toteuttamisvaihtoehtoon liittyen markkinaoikeus kiinnittää tässä yhteydessä kuitenkin huomiota siihen, että arviomuistiossa esitetty vaikuttaisi jättävän täysin avoimeksi sen, miten otto-oikeus tulisi menettelyllisesti toteuttamaan ja sääntelemään (esimerkiksi perustuuko otto-oikeuden toteuttaminen KKV:n tekemään hallintopäätökseen ja onko mahdollinen tällainen päätös valituskelpoinen). Näin ollen viimeksi mainitulta osin arviomuistion perusteella ei ole edes mahdollista lähteä arvioimaan mahdollisia otto-oikeuden toteuttamiseen liittyviä (prosessuaalisia) aspekteja.

Markkinaoikeus lausuukin seuraavassa ainoastaan arviomuistioon sisältyvästä vaikutusten arvioinnista.

Arviomuistiossa todetaan (s. 7), että markkinaoikeuden osalta työ- ja elinkeinoministeriö arvioi alustavasti, että muutoksella olisi vain hyvin vähäinen vaikutus markkinaoikeuden työmäärään, koska tuomioistuinten käsiteltäväksi tulevat vain harvat KKV:n harvinaiset kieltoesitykset. Arviomuistiossa todetaan edelleen, että on niin ikään mahdollista, että muutoksella ei olisi lainkaan vaikutusta tuomioistuinten työmäärään seuraavan 5–10 vuoden aikana. KKV on esittänyt yrityskaupan kieltämistä yrityskauppavalvonnan voimassaolon aikana yhteensä viisi kertaa.

Edellä selostettu arviomuistiossa esitetty vaikutusten arviointi markkinaoikeuden osalta vaikutettaisiin perustetun lähinnä näkemykseen siitä, että koska KKV:n kieltoesitykset markkinaoikeudelle ovat olleet hyvin harvinaisia, niin muutoksella ei juurikaan olisi vaikutuksia markkinaoikeuden kannalta.

Markkinaoikeuden näkemyksen mukaan edellä mainitun kaltainen tarkastelu ei täytä asianmukaisen vaikutusten arvioinnin kriteereitä.

Arviomuistiossa ei vaikutettaisi edes pyrityn arvioimaan sitä, että mitä mahdollinen ilmoituskynnyksen muuttaminen voisi vaikuttaa kieltoesitysten määrään tulevaisuudessa. Voidaan nimittäin hyvin esittää, että ilmoituskynnyksen muuttaminen voisi tuoda yrityskauppavalvonnan

piiriin sellaisia uusia markkinoiden keskittymisen kannalta potentiaalisesti haitallisiksi arvioituja yrityskauppoja, jotka tulisivat johtamaan kieltoesityksen tekemiseen.

Lisäksi arviomuistiossa esitettyyn liittyen on huomautettava siitä, että arviomuistiossa viitatuista viidestä yrityskaupan kieltoesityksestä kaksi on tehty viimeisten parin viime vuoden aikana. Tämän valossa voidaan myös hyvin esittää kysymys, ovatko yrityskauppojen kieltoesitykset jo nykysäännösten valossa yleistymässä.

Joka tapauksessa arviomuistiossa vaikutettaisiin jätetyn tuomatta esiin markkinaoikeuden vaikutusten arvioinnin kannalta kaikista keskeisin seikka. Jo yhdelläkin kieltoesityksellä on markkinaoikeuden työmäärän kannalta markkinaoikeuden resurssitarvetta lisäävä vaikutus.

Jussi Karttunen

markkinaoikeuden ylituomari

Markkinaoikeuden lausunnon ovat valmistelleet markkinaoikeuden ylituomari Jussi Karttunen ja markkinaoikeustuomari Pertti Virtanen.

Hanhela Elina

Markkinaoikeus - markkinaoikeuden ylituomari Jussi Karttunen,
markkinaoikeustuomari Pertti Virtanen